

➤ FRA PRESIDENTEN

Legeforeningen vil fortsette arbeidet for innføringen av faste stillinger uavhengig av rettsavklaringen.

Dommen i Høyesterett – ikke til hinder for faste stillinger

Legeforeningen var såkalt partshjelper i en rettsak angående en tidligere ansatt ved Oslo universitetssykehus. Saken gjaldt krav om fast stilling, og i Høyesterett ble hovedspørsmålet om leger i spesialisering defineres som praksisarbeidere og faller inn under arbeidsmiljølovens paragraf 14-9 bokstav -c, som åpner for midlertidig ansettelse. Høyesterett fastslo at dette er tilfellet, noe Legeforeningen var forberedt på at kunne skje gitt sakens karakter.

Mange reagerer sterkt på dommen og at leger i spesialisering nærmest defineres som læringer. Det er særlig vanskelig å fordøye siden leger i spesialisering utgjør halvparten av alle leger i sykehus, er helt nødvendige for driften og har ansvarsfulle jobber som krever solid kompetanse.

Høyesterett legger langvarig praksis til grunn og viser til stillingsstrukturavtalen med fire-, fem- og seksårsstillinger. Det er riktig at Legeforeningen tidligere mente det var nødvendig med midlertidige ansettelser for å sikre nok leger til hele landet. Norge hadde den gangen for få leger. Myndighetene var bekymret for en opphopning i sentrale strøk og hadde derfor behov for å regulere stillingenes antall og lengde. Legeforeningen viste samfunnsansvar ved å dele dette tankegodset og inngå avtaler om reguleringer. Høyesterett vil som regel være tilbakeholdne med å endre praksis, men vi forventer at sykehuseier gjør dette innen kort tid.

I dag har vi tilnærmet balanse i legearbeidsmarkedet. Stillingsstrukturavtalen opphørte for over ti år siden og Helse- og omsorgsdepartementet unnlot i årevis å svare på henvendelser fra Legeforeningen om behov for videre reguleringer. Utviklingen har vist oss med all tydelighet at arbeidsgiversiden har benyttet seg av den muligheten de fikk til å forverre stillingsvernet for leger i spesialisering. Ansettelsene blir stadig kortere, usikkerheten øker og fører til dårligere arbeidsmiljø. Legeforeningen hevder også at dette er et pasientsikkerhetsspørsmål. Det mener vi fordi vi får meldt inn mange saker fra leger som blir møtt med sanksjoner og trusler om ansettelsesforholdene, hvis de kommer med kritikk i noen form. Dette kan bidra til å opprettholde konservative holdninger og gammeldagse faglige rutiner, noe som er svært uheldig.

For tre år siden ga daværende helseminister oss medhold i at fast ansettelse skal være hovedregel også i sykehus. Ministeren støttet oss i at leger i spesialisering ikke er mer spesielle enn de fleste andre ansatte i statens virksomheter og i samfunnet for øvrig, og at de samme reglene derfor må gjelde.

Legeforeningen mener dommen i Høyesterett kan få overslagseffekter til andre yrkesgrupper og at tilpasninger er nødvendige. Vi vil også fortsette arbeidet for innføring av faste stillinger uavhengig av rettsavklaringen. Den nye regjeringen har vært klare på at fast ansettelse fortsatt skal være hovedregelen og har understreket den betydningen godt stillingsvern har for samfunnet.

Kvalitet og pasientsikkerhet blir viktigere og viktigere i helsetjenesten. Ledere får dermed et sterkere behov for å bygge opp team og avdelinger som er robuste og som kan vise til gode resultater over tid. Det å kunne knytte til seg talentfulle og driftige unge leger vil være i mange avdelingslederes interesse. Det er dette faste ansettelser handler om: kompetansebygging på kort og lang sikt for best mulig kvalitet både på fagutvikling og behandling.

Hege Gjessing

Hege Gjessing
hege.gjessing@legeforeningen.no
president